

3. Barborky

Zvyk spojený se 4. prosincem, svátkem sv. Barbory, se částečně dochoval dodnes.

Slečny v tento den trhají větvíčky třešní nebo višní – Barborky, a dávají si je do vázy. Pokud Barborka do Štědrého dne vykvete, slečna se další rok vdá.

Dříve dokonce slečny pojmenovávaly jednotlivé větvíčky mužskými jmény, aby zjistily, jak se jejich budoucí manžel bude jmenovat. Větvíčkář každý den měnily vodu. Nejčarovnější moc měla prý voda vlévaná přímo z dívčích úst. I vdané ženy trhaly větvíčky třešní nebo višní. Těm zase měly vykvetením do Vánoc předpovědět, jestli bude nastávající rok šťastný.

Jde Barborka po dvorku:

*„Babi, nesu barborku,
kam mám dát tu snítku?“*

*„Do tepla a do vody,
uvidíš div přírody,
bude plná kvítků!“*

V minulosti lidé věřili, že advent je magický čas, kdy se duše zemřelých mohou vrátit na zem. Zpestřovali si tedy čas blížících se vánočních svátků, aby tomuto období dodali ještě více tajemna.

Pohanské zvyky a tradice byly v lidech vždy silně zakořeněny a prolínaly se s těmi křesťanskými. Např. v 19. století chodily po mnoha vesnicích ženy převlečené do bílých šatů nebo prostěradel. Říkalo se jim Barborky a byly představitelky ženských duchů. Na hlavě měly závoj, jinde nosily rozpuštěné vlasy s věnečkem na hlavě. Někde se snažily vypadat strašidelně, a tak si přes obličej načesaly vlasy nebo poprášily obličej od mouky. V ruce nosily košík s ovocem a cukrovím pro hodné děti, pro zlobivé vařečku, metlu nebo proutek. Barborky obcházely domy podobně jako Mikuláš, který je tradicí i v dnešní době, a děti strašily huhláním „mulisi, mulisi...“, což byla zkomolenina „modli se, modli se...“ Jestli byly děti hodné určovalo také to, jestli se modlí. Barborky chodily 3. prosince, v předvečer svého svátku.



A kdo byla sv. Barbora?

Obrázkové povídání - svatá Barbora

www.deti.vira.cz

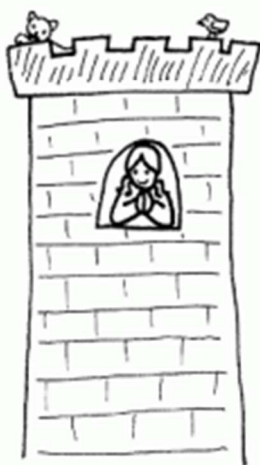


Barbora žila v Turecku kolem roku 300. Když vyrostla, její otec ji velmi střežil a všechny její nápadníky vyháněl ze svého domu.

Barbora ale stejně na vdávání ani nepomyslela



Tajně se totiž seznámila se životem Ježíše Krista a rozhodla se darovat mu svůj život.



Barbořin otec, který v Boha nevěřil, pojal podezření o jejích úmyslech. Aby ji uchránil před tehdy zakázaným křesťanským učením, zavřel ji do vysoké věže.



Barbora byla přísně střežena. Jeden ze sloužících však byl tajný křesťan, takže se dívka mohla dále vzdělávat ve víře v Krista. Také se podařilo, aby za ní tajně přišel kněz, od kterého přijala křest.



Když se o tom dozvěděl její otec, velmi se rozzlobil a nechal ji uvrhnout do vězení. Cestou se Barboře zachytily šaty o keř a uvízla jí na nich malá větvička.



Barbora ve vězení velmi trpěla, ale nepřestala věřit Bohu. Otec se na ni velmi zlobil a chtěl, aby se víry v Krista zřekla. Ona to ale neudělala. Jednoho dne se na ni otec rozzlobil příliš a ve vzteku ji zabil. Ještě ten den vyrostlo na Barbořině větvičce několik krásných květů.

Sv. Barboře je zasvěcena také řada kostelů a chrámů. Jeden z nejznámějších se nachází v Kutné Hoře. Pokud pojedete kolem, určitě se v tomto městě nezapomeňte zastavit!

Se svatou Barborou jsou spjaty desítky lidových pranostik.

Většina z nich souvisí s adventním počasím, a tak se někde říkalo: „Jaké je počasí na svatou Barboru, takové bude po celý advent,“ nebo „Barbora na ledu, Vánoce na blátě.“

Na úrodu v budoucím roce odkazovala další pranostika: „Je-li na den svaté Barbory mnoho jinovatky na stromech, bude hodně ovoce v budoucím roce.“ Tak se podívejte z okna, třeba vám Barborka napoví, jak bude.